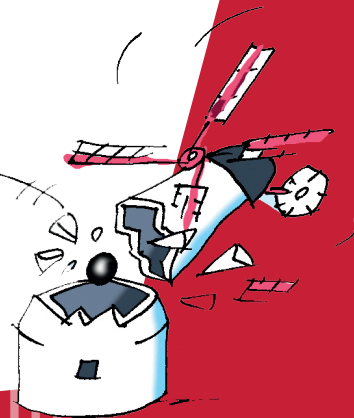


# Undervisningsforløb

om Grænselandet

# Mojn Moin



GRÆNSEFORENINGEN  
for en åben danskhed

# Undervisningsforløb om Grænselandet

Bogens titel retter fokus på mindretalsbørnene i grænselandet. Dette undervisningsforløb arbejder med generelle spørgsmål og overvejelser om netop det dansk-tyske grænseland, som mindretalsbørnene og resten af mindretallene lever i til dagligt.

## Introduktion

En grænse er noget, der adskiller ting fra hinanden. En landegrænse adskiller to lande fra hinanden, som grænsen mellem Danmark og Tyskland. Vi kender grænsen som en linje mellem de to lande. Når vi kører over linjen, er vi kørt ind i et andet land. Når vi snakker om grænselandet, tænker vi mere på et rum. På begge sider af den nuværende grænse findes der både dansk og tysk og det har betydning for hverdagen i området.

## 1) Færdigheds og vidensmål

Eleven kan placere historiske perioder i absolut kronologisk sammenhæng.

Eleven kan redegøre for samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie.

Eleven har viden om kanonpunkter

Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser.

Eleven kan formulere enkle historiske problemstillinger.

## 2) Læringsmål

Eleven kan diskutere fordele og ulemper ved livet i grænselandet.

Eleven kan forklare betydningen af grænseregionen for mindretal og flertalsbefolkning.

Eleven kan stille relevante spørgsmål om det dansk-tyske grænseland og gøre rede for grænselandets forandring gennem de seneste 160 år.

Eleven kan udarbejde en tidslinje de vigtigste begivenheder for grænselandet.

Eleven kan forholde sig til forskellige problemstillinger som omhandler grænselandet og relationerne mellem mindretal og flertalsbefolkningen.

## Forberedelse:

- Læs afsnittet om grænselandet i Mojn Moin (side 9-19)
- Læs interviewet med Mia og Thomas Mogensen på side 82-85
- Læs tegneserien om Idstedløven: <https://ietgraenseland.dk/wp-content/uploads/2018/08/Istedl%C3%B8ven-dansk-lille.pdf>
- Læs artiklen ”Sydslesvig og tilknytningen til Danmark 800-1920” på Kulturministeriets hjemmeside: <https://kum.dk/kulturpolitik/internationalt-kultursamarbejde/sydslesvigudvalget/historisk-baggrund/>

## Opgaver:

### 1) Læseforståelse

Hvad er et grænseland?

---

Beskriv hvor den dansk-tyske grænse lå før og efter krigen i 1864, og efter afstemningen i 1920.

---

Hvilke landsdele bestod det danske kongerige af inden 1864?

---

Idstedløven i Flensborg er i dag et symbol på det dansk-tyske venskab og samarbejde, men sådan har det ikke altid været. Beskriv Idstedløvens lange rejse.

---

I interviewet med Thomas og Mia (side 82-85) kommer de ind på fordelene og ulemperne ved livet som dansker i Tyskland. Nævn nogle af fordelene og ulemperne og kan du måske selv finde på flere?

### 2) Reflekterende/Kreative opgaver

Tegn et kort over Danmarks territorie inden 1864.

---

Lav din egen tegneserie om den dansk-tyske grænses historie. Du kan evt. blive inspireret af kortene i bogen side 15,17 og 19.

---

I Slesvig-Holsten har man mange steder tosprogede byskilte (tysk og dansk). På den danske side i Sønderjylland har man det ikke. Hvad er din holdning ift. tosprogede byskilte? Hvilke fordele og ulemper er der ved at have tosprogede byskilte?



Se det gamle videoklip fra 1966 (<https://filmcentralen.dk/museum/danmark-paa-film/klip/besog-i-det-dansk-tyske-graenseland>) Hvordan er forholdene ved grænsen for 54 år siden, og hvordan er de i dag?

---

For ca. 50 år siden krydsede mange grænsen for at handle varer, som var billigere i det ene eller det andet land. Er det stadig tilfældet i dag? Beskriv.

---





## 2) Reflekterende/Kreative opgaver

For mange danskere som flytter til Flensborg, er kulturchokket ikke så stort, som hvis de var flyttet til en anden tysk by længere sydpå. Hvorfor mon ikke?

Mindretalsbørnene i grænselandet er tosprogede. Hvilke fordele har det at kunne flere sprog? Taler du også et andet sprog end dansk?

Har din familie handlet på den anden side af grænsen. Hvis ja, hvad køber I så? Hvorfor køber I de ting?

Se afsnit 5 Grænser som løsning eller problem <https://www.projektm.dk/graenseland-identitet> Hvordan oplever de unge i filmen, det at leve som mindretal i grænselandet?

Hvordan tror du, de ville have stemt, hvis de havde levet i 1920?

### Materialer:

- Mojn Moin
- Kulturministeriets hjemmeside: <https://kum.dk/>
- [www.ietgrænseland.dk](http://www.ietgrænseland.dk)
- [www.filmcentralen.dk](http://www.filmcentralen.dk)
- <https://www.projektm.dk/graenseland-identitet>